

DECIZIE

17 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan, Maria Ghervas

Dumitru Mardari, Mariana Pitic

examinând recursurile declarate de către Societatea cu răspundere limitată „Gal Transervice”, Societatea cu răspundere limitată „Gal Spedition” și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Ștribu-Tur” împotriva Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, intervenienți accesorii Societatea cu răspundere limitată „Gal Transervice” și Societatea cu răspundere limitată „Gal Spedition” cu privire la recunoașterea încălcării dreptului de acces la informație, contestarea actului administrativ și obligarea prezentării informației,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, admis apelul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Ștribu-Tur”, casată hotărârea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 30 iunie 2016 și emisă o nouă hotărâre, iar în rest hotărârea a fost menținută,

c o n s t a t ă :

La data de 17 martie 2016, SRL „Ștribu-Tur” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor cu privire la recunoașterea încălcării dreptului de acces la informație, contestarea actului administrativ și obligarea prezentării informației.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 30 decembrie 2015, a fost emis de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor ordinul nr. 239 cu privire la modificarea programului de transport rutier internațional, prin care, la cererea SRL „Gal Transervice” și în temeiul prevederilor art. art. 37 și 39 din Legea nr. 150 din 17 iulie 2014, prin care a fost aprobat Codul transporturilor rutiere, a fost introdusă ruta internațională Chișinău 16:00 – Cluj-Napoca 15:00.

Menționează că, ordinul enunțat i-a fost eliberat la data de 26 ianuarie 2016 în baza cererii sale.

Susține că, ordinul pârâtului nr. 239 din 30 decembrie 2015 este unul formal și a fost emis contrar prevederilor legale.

Afirmă că, nefiind de acord cu ordinul enunțat, și-a exprimat dezacordul prin depunerea la data de 27 ianuarie 2016 a cererii prealabile cu privire la încălcarea dreptului protejat și de acces la informație, solicitând anularea acestuia, cerere care a fost respinsă ca neîntemeiată la data de 26 februarie 2016 prin răspunsul pârâtului nr. 02/6-291 din motivul neprezentării argumentelor legale pentru anularea ordinului, iar cerința privind prezentarea documentelor primare, care au stat la baza emiterii ordinului, a fost lăsată fără examinare.

Relevă că, conform art. 37 alin. (9) din Codul transporturilor rutiere, la modificarea programelor de transport se va ține cont de analiza fluxului de călători și se va stabili impactul modificărilor propuse asupra rutelor deja existente, fapte care au fost neîntemeiat ignorate.

Mai relevă că, conform art. 39 alin. (20) din Codul transporturilor rutiere, pârâtul urma să aducă la cunoștința operatorilor de transport rutier, prin publicarea oficială a informației despre necesitatea modificării programului de transport rutier internațional pentru serviciul regulat internațional Chișinău 16:00– Cluj-Napoca 15:00, iar la parvenirea a mai multor solicitări pentru aceeași cursă, urmă să atribuie cursa prin concurs, fapt care a fost neîntemeiat neglijat.

Invocă că, ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 239 din 30 decembrie 2015 a fost emis cu încălcarea prevederilor art. art. 37 și 39 din Codul transporturilor rutiere, mai mult, acesta afectează imaginea organului eminent și a rutelor deja existente, inclusiv și a rutei deținută de SRL „Știrbu-Tur”.

Consideră că, răspunsul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 02/6-291 din 26 februarie 2016 este neîntemeiat, formal, neargumentat și vine în contradicție cu circumstanțele de fapt și drept, deoarece acesta nu s-a expus asupra temeiurilor invocate în cererea prealabilă și nu a solicitat prezentarea argumentelor suplimentare, îngrădind, astfel, accesul SRL „Știrbu-Tur” la informația solicitată întru prezentarea noilor argumente în susținerea cererii prealabile.

Solicită recunoașterea încălcării de către pârât a dreptului protejat și a dreptului de acces la informație, anularea ordinului nr. 239 emis de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor la data de 30 decembrie 2015 cu privire la modificarea programului de transport rutier internațional și obligarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor de a prezenta spre informare și cunoștință documentele primare, care au stat la baza emiterii ordinului nr. 239 din 30 decembrie 2015 și a răspunsului nr. 02/6-291 din 26 februarie 2016.

Prin încheierile protocolare ale Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 12 aprilie 2016 și 12 mai 2016 au fost atrași proces în calitate de intervenienți accesorii SRL „Gal Transervice” și SRL „Gal Spedition”.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 30 iunie 2016 a fost admisă parțial acțiunea și a fost constatat faptul încălcării de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor a dreptului SRL „Știrbu-Tur” de acces la informație la cererea prealabilă din 27 ianuarie 2016. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2016 a fost respins apelul declarat de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, a

fost admis apelul declarat de către SRL „Știrbu-Tur”, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost anulat ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 239 din 30 decembrie 2015 cu privire la modificarea programului de transport rutier internațional și a fost obligat Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor să prezinte spre informare și cunoștință documentele primare, care au stat la baza emiterii ordinului nr. 239 din 30 decembrie 2015. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La data de 23 ianuarie 2017 și 13 martie 2017 SRL „Gal Transervice” și SRL „Gal Spedition” au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului au indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și a fost interpretată eronat legea.

Menționează că, instanța de apel, la examinarea cauzei, urma să verifice existența unor drepturi sau prejudicii ale SRL „Știrbu-Tur” legate de cursa Chișinău 16:00 – Cluj-Napoca 15:00 atribuită operatorilor de transport SRL „Gal Transervice” și SRL „Gal-Spedition”, prin prisma prevederilor art. 5 alin. (1) CPC și art. 16 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2002, or, SRL „Știrbu-Tur” nu a prezentat probe în acest sens.

Susțin că, SRL „Știrbu-Tur” nu are dreptul de a solicita retragerea de la agenții economici a dreptului de deservire a liniilor de călători, deoarece nu este investit cu dreptul de control și supraveghere privind exercitarea corectă a obligațiilor de către alți agenți economici, or, conform Codului transporturilor rutiere, acest drept îl deține Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.

Afirmă că, instanța de apel urma să aplice în speță prevederile art. 26 alin.(1) și (2) ale Legii contenciosului administrativ, precum și ale Acordului bilateral, care reglementează domeniul transporturilor rutiere, semnat la București la data de 28 octombrie 1992, ale Protocolului Comisiei mixte moldo-române din domeniul transportului rutier, care a fost convocat la Baia Mare, România, în perioada 10-11 mai 2011 și ale Legii nr. 595 din 24 septembrie 1999 cu privire la tratatele internaționale ale Republicii Moldova.

Consideră că, instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 39 alin.(20) din Codul transporturilor rutiere, deoarece în cadrul dezbatelor judiciare a fost constatat faptul că, SRL „Știrbu-Tur” sau alte societăți, nici anterior emiterii ordinului nr. 239 din 30 decembrie 2015, nici după emiteria lui, nu s-au adresat cu o solicitare la Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor în acest sens, unica solicitare privind atribuirea serviciului regulat internațional Chișinău 16:00 – Cluj-Napoca 15:00 fiind de la operatorii de transport SRL „Gal Transervice” și SRL „Gal Spedition”. Astfel, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor legal a atribuit această cursă SRL „Gal Transervice”.

Invocă că, instanța de apel eronat a interpretat și prevederile Legii nr. 173 din 06 iulie 1994 cu privire la modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale, care reglementează că, o autoritate publică centrală este obligată să publice doar actele sale cu caracter normativ și nu cele cu caracter individual, or,

ordinul nr. 239 din 30 decembrie 2015, prin care a fost admis demersul companiei privind deschiderea și atribuirea serviciului regulat internațional Chișinău 16:00 – Cluj-Napoca 15:00 operatorilor de transport SRL „Gal Transervice” și SRL „Gal Spedition”, este un act cu caracter individual.

Califică ca eronată concluzia instanței de apel precum că, prin ordinul nr.239 din 30 decembrie 2015 a fost încălcat SRL „Știrbu-Tur” dreptul protejat, dreptul de acces la informație și de a participa la concurs întru deservirea cursei internaționale enunțate, deoarece SRL „Ștribu-Tur” niciodată nu a depus cereri/demersuri cu privire la deschiderea și atribuirea serviciului regulat internațional pe această cursă și nu și-a manifestat voința în acest sens, condiție obligatorie conform art. 195 din Codul civil.

La fel, ca eronată califică și concluzia instanței de apel precum că, până la examinarea apelului, n-au fost prezentate actele, care au stat la baza emiterii ordinului nr. 239 din 30 decembrie 2015 cu privire la modificarea programului de transport rutier internațional, deoarece în cadrul examinării cauzei în prima instanță, SRL „Știrbu-Tur” i-au fost transmise toate actele, fapt consemnat în procesul-verbal al ședinței de judecată, precum și au fost anexate la materialele cauzei.

Relevă că, conform practicii Curții Supreme de Justiție și statuărilor Curții Europene pentru Drepturile Omului, o hotărâre judecătorească nu poate fi casată doar din motive formale, or, în motivarea deciziei instanța de apel, prin prisma art. 386 alin. (1) lit. d) CPC, a invocat încălcarea de către prima instanță a normei de drept material, fără a specifica (motiva) în care parte și care norme, or, probele administrate constituie temeiul unor concluzii, iar instanța de apel a făcut concluzii contrare.

Afirmă că, instanța de apel, în motivarea deciziei, a redat de fapt argumentul expus de către intimat și nu a argumentat respingerea argumentelor enunțate și administrate în prima instanță, ceea ce vine în contradicție cu practica Curții Supreme de Justiție și art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Consideră că, intimata prin cererea de chemare în judecată are ca scop înlăturarea ilegală și abuzivă a unui concurent economic și pretinde la dreptul său la deservirea serviciului regulat internațional Chișinău 16:00 – Cluj-Napoca 15:00.

Mai invocă că, instanța de apel, la verificarea legalității și evaluarea comportamentului administrativ al autorităților, urma să aibă în vedere principiul menținerii unui just echilibru între cerințele interesului general al comunității și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale individului.

La data de 28 februarie 2017, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și casarea parțială a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii sau casarea integrală a deciziei instanței de apel cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și a fost interpretată în mod eronat legea, precum și au fost apreciate arbitrar probele.

Menționează că, instanța de apel, la examinarea cauzei, nu a ținut cont de acele circumstanțe și probe contradictorii prezentate de către recurrent și anexate la materialele cauzei, care ar fi dus la respingerea apelului declarat de SRL „Știrbu-Tur” ca neîntemeiat și ar fi admis apelul declarat de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.

Susține că, instanța de apel a încălcat modul de examinare a cauzelor de către instanțele judecătorești, deoarece în decizia sa, nu a reflectat toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente cauzei și care necesită un răspuns special în hotărâre, cu atât mai mult că, la materialele cauzei erau anexate probele, care confirmă netemeinicia acțiunii, soluționând greșit cauza.

Relevă că, instanța de apel, la adoptarea deciziei, nu a cercetat multiaspectual, complet, nepărtinitor și nemijlocit toate probele din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, precum și nu s-a călăuzit de prevederile legii, încălcând, astfel, prevederile art. art. 386 și 387 CPC.

Afirmă că, aceste abuzuri admise de instanța de apel reprezintă o abatere gravă de la sarcinile procedurii civile (art. 4 CPC) și constituie în esență o încălcare ce pune în pericol modul de examinare a pricinilor de către instanțele judecătorești, deoarece conform pct. 10.3 al Hotărâri explicative a Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 2 din 07 iulie 2008 cu privire la aplicarea legislației procesuale civile la întocmirea hotărârii și încheierii judecătorești, instanțele judecătorești naționale sunt obligate să-și motiveze soluțiile și concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre. În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (cauza Hiro Bălani împotriva Spaniei, hotărârea din 09 decembrie 1994).

Invocă că, instanța de apel și-a motivat decizia prin faptul că, Ministerul urma să publice oficial informația despre necesitatea modificării programului de transport rutier internațional pentru deschiderea și atribuirea serviciului regulat internațional Chișinău 16:00 – Cluj-Napoca 15:00, astfel, încât la parvenirea mai multor cereri din partea mai multor operatori de transport să atribuiască cursa respectivă prin concurs, precum și prin faptul că, la materialele cauzei lipsesc înscrieri, care ar stabili fluxul de călători pe traseul dat, însă instanța de apel nu a luat în considerație circumstanțele importante indicate în referința depusă în prima instanță, care au fost constatate și elucidate pe deplin și care ar fi dus la o soluționare corectă a pricinii.

Mai invocă că, instanța de apel a respins apelul declarat de Minister și a admis apelul declarat de SRL „Știrbu-Tur” pe motiv că prima instanță neîntemeiat a respins cerința operatorului de transport SRL „Știrbu-Tur” privind obligarea Ministerului de a prezenta informațiile referitoare la ordinul nr. 239 din 30 decembrie 2015, însă această cerință, de fapt, a fost admisă.

La fel, califică ca neîntemeiată și concluzia instanței de apel precum că, până la examinarea cererilor de apel nu au fost prezentate actele, care au stat la baza

ordinului contestat, deoarece acestea au fost prezentate în prima instanță odată cu referința la cererea de chemare în judecată.

Menționează că, instanța de apel în mod arbitrar a apreciat probele, care confirmă faptul că, Ministerul a analizat pe deplin legăturile economice și sociale dintre localitățile de pe traseul Chișinău – Cluj-Napoca, luând în considerație frecvența deplasărilor populației și în mod eronat a interpretat faptul că, la materialele cauzei nu există o analiză în acest sens, însă nu a ținut cont de prevederile Codului transporturilor rutiere, care, de fapt, nu obligă autoritatea publică centrală să întocmească în formă scrisă o careva analiză, ci doar să țină cont de fluxul de călători, ceea ce ține de oportunitatea actului administrativ.

Susține că, instanța de judecată nu urmează să aprecieze dacă trebuie de deschis o cursă nouă sau nu pe acest traseu, or, aceasta ține de competența autorităților responsabile.

În aceste circumstanțe, consideră că, instanța de apel neîntemeiat a constatat ilegalitatea ordinul nr. 239 din 30 decembrie 2015, precum și faptul că, actul respectiv lezează nemijlocit drepturile economice ale operatorului de transport SRL „Știrbu-Tur”, deoarece prin această decizie sunt lezate direct drepturile beneficiarilor și, anume, dreptul de a alege ruta care îi este convenabilă unui/unor călători, ținând cont atât de traseu, orar, timpul de plecare, sosire, cât și de condițiile de transportare a călătorilor, cu atât mai mult că, aceste rute sunt diferite după orele de pornire.

Atenționează că, conform art. 26 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ, instanța de contencios administrativ nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității actului administrativ și a operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii acestuia.

Invocă că, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că, prezenta acțiune duce la înlăturarea unor agenți economici de la activitatea de întreprinzător, ceea ce constituie o concurență neloială și ea nu poate fi acceptată într-un stat bazat pe economia de piață.

La fel, invocă că, instanța de apel a neglijat și nu a aplicat în speță prevederile art. 126 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova și ale art. 3 alin. (1) din Legea cu privire la concurență nr. 183 din 11 iulie 2012, precum și ale art. 26 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Susține că, ruta litigioasă Chișinău 16:00 – Cluj-Napoca 15:00 este o rută regulată internațională, gestionată nu doar de Republica Moldova, dar și de România, iar orice rută/cursă regulată internațională este deschisă, modificată și retrasă doar în limita prevederilor legislației în vigoare, a acordurilor bilaterale și convențiilor internaționale la care Republica Moldova este parte, fapt pentru care în textul actelor administrative ale Ministerului Transportului și Infrastructurii Drumurilor cu referire la acordarea dreptului pentru perfectarea documentelor întru deservirea unui serviciu regulat în trafic internațional, se indică de fiecare dată doar denumirea operatorului de transport moldovean și nu a celui din țara de destinație sau de tranzit pentru care se deschide serviciul.

În acest context, afirmă că, conform prevederilor art. 7 alin. (2) lit. d) și 39 alin. (6) din Codul transporturilor rutiere, activitățile de transport rutier contra cost prin servicii regulate în trafic internațional, se autorizează conform prevederilor

legislației în vigoare, acordurilor și convențiilor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Menționează că, între Guvernul Republicii Moldova și cel al României există un Acord bilateral, care reglementează domeniul transporturilor rutiere, semnat la București, la 28 octombrie 1992, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 798 din 09 decembrie 1992 și conform prevederilor art. 14 din acest Acord, părțile contractante au căzut de acord de a convoca periodic comisii mixte, pentru a examina și soluționa problemele ce decurg din interpretarea și aplicarea Acordului, iar ședințele comisiei mixte moldo-române sunt consemnate în baza unor protocoale, care constituie părți componente ale Acordului.

Susține că, conform art. 17 din Acordul nominalizat, părțile contractante au convenit să se informeze reciproc în cazul admiterii unor încălcări de către operatorii de transport pe teritoriul celuilalt stat, astfel, ca orice suspendare sau orice retragere de autorizație să se facă de comun acord, mai mult ca atât, conform Protocolului Comisiei mixte moldo-române din domeniul transportului rutier, care a fost convocat la Baia Mare, România, în perioada 10-11 mai 2011, s-a stabilit de comun acord faptul că, actele administrative de autorizare a unui serviciu regulat între Republica Moldova și România, emise de autoritățile moldovene, trebuie să se refere numai la transportatorul moldovean, astfel, încât în cazul unui litigiu, operatorul de transport român să nu fie afectat de măsura de suspendare dispusă de instanțele judecătorești din Republica Moldova, fapt care urmează să fie luat în calcul. Această argumentare derivă din prevederile art. 7 din Codul civil, care reglementează expres că, dacă prin tratatul internațional la care Republica Moldova este parte sunt stabilite alte dispoziții decât cele prevăzute de legislația civilă, se vor aplica dispozițiile tratatului internațional.

În această ordine de idei, consideră că, instanța de apel a neglijat și nu a aplicat prevederile art. 7 din Codul civil, ale art. 2 din Legea nr. 595 din 24 septembrie 1999 cu privire la tratatele internaționale ale Republicii Moldova, precum și ale art. art. 7 alin. (2) lit. d) și 39 alin. (6) din Codul transporturilor rutiere.

Afirmă că, conform prevederilor art. 39 alin. (20) al Codului transporturilor rutiere, în cazul depunerii a două sau mai multor solicitări pentru aceeași cursă, aceasta va fi atribuită prin concurs, însă în speță, operatorul de transport SRL „Știrbu-Tur” nu a depus niciodată o cerere prin care să solicite deservirea serviciul regulat internațional Chișinău 16:00 – Cluj-Napoca 15:00, iar informarea acestuia despre deschiderea unei noi curse pe acest traseu nu rezultă din lege, or, Codul transporturilor rutiere obligă doar efectuarea concursului și publicarea datei desfășurării concursului în Monitorul Oficial al RM, dar nu obligă autoritatea publică centrală să publice demersul intervenienților accesorii operatorii de transport SRL „Gal Transervice” și SRL „Gal Spedition”, prin care doar aceștia au solicitat deschiderea și atribuirea unui astfel de serviciu regulat.

Susține că, conform prevederilor Legii nr. 173 din 06 iulie 1994 cu privire la modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale, o autoritate publică centrală este obligată să publice doar actele sale cu caracter normativ, nicidecum și pe cele cu caracter individual, cum este ordinul nr. 239 din 30 decembrie 2015 de admitere a demersului operatorilor de transport SRL „Gal Transervice” și SRL

„Gal Spedition” pentru deschiderea și atribuirea serviciului regulat internațional Chișinău 16:00 – Cluj-Napoca 15:00.

Declară că, operatorul de transport SRL „Știrbu-Tur”, la fel, deservește curse Chișinău – Cluj-Napoca, care, tot au fost deschise la solicitarea acestuia și nici o cursă deservită de acesta nu a fost expusă la concurs.

Relevă că, conform art. 38 alin. (1) din Codul transporturilor rutiere, doar rutele/cursele incluse în programele de transport rutier local, municipal, raional și interraional se atribuie prin concurs, nu și cursele internaționale.

Mai relevă că, instanța de apel eronat a interpretat și prevederile art. 37 alin. (9) din Codul transporturilor rutiere, care reglementează că, la modificarea programelor de transport rutier se va ține cont de analiza fluxului de călători și se va stabili impactul modificărilor propuse asupra rutelor deja existente, și a concluzionat că, la materialele cauzei nu există o analiză în acest sens, deoarece prevederile Codului transporturilor rutiere nu obligă de fapt autoritatea publică centrală să întocmească în formă scrisă o careva analiză, ci doar să țină cont de fluxul de călători.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 26 aprilie 2017 a considerat recursurile admisibile și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile întemeiate și care urmează a fi admise cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la data de 30 decembrie 2015, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor a emis ordinul nr. 239 „Cu privire la modificarea programului de transport rutier internațional”, prin care programul de transport rutier internațional și Lista operatorilor de transport antrenați la deservirea rutelor incluse în Programul de transport internațional au fost modificate prin introducerea rutei internaționale Chișinău 16.00 – Cluj Napoca 15.00, care a fost atribuită spre deservire SRL „Gal Transervice” la paritate cu operatorul de transport român.

Nefiind de acord cu ordinul menționat, la data de 27 ianuarie 2016, SRL „Știrbu-Tur” a depus la Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea ordinului enunțat și prezentarea spre cunoștință a documentelor primare, care au stat la baza emiterii acestui ordin.

Prin răspunsul nr. 02/6-291 din 26 februarie 2016 Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor a respins cererea prealabilă ca nefondată din motivul neprezentării argumentelor legale, care ar duce la anularea ordinului.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, SRL „Știrbu-Tur” a solicitat recunoașterea încălcării de către Ministerul Transporturilor și

Infrastructurii Drumurilor a dreptului protejat și a dreptului de acces la informație, anularea ordinului nr. 239 emis de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor la data de 30 decembrie 2015 „Cu privire la modificarea programului de transport rutier internațional” și obligarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor de a prezenta spre informare și cunoștință documentele primare, care au stat la baza emiterii ordinului nr. 239 din 30 decembrie 2015 și a răspunsului nr. 02/6-291 din 26 februarie 2016.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii, constatând faptul încălcării de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor a dreptului SRL „Știrbu-Tur” de acces la informație la cererea prealabilă din 27 ianuarie 2016, iar în rest acțiunea fiind respinsă ca neîntemeiată.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelurilor declarate de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și SRL „Știrbu-Tur”, a ajuns la concluzia netemeiniciei apelului declarant de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și temeiniciei apelului declarat de către SRL „Știrbu-Tur”, casând hotărârea primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre, prin care a anulat ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 239 din 30 decembrie 2015 cu privire la modificarea programului de transport rutier internațional și a obligat Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor să prezinte spre informare și cunoștință documentele primare, care au stat la baza emiterii ordinului nr. 239 din 30 decembrie 2015, în rest menținând hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 241 alin. (6) CPC, dispozitivul hotărârii cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărârii.

În sensul normei enunțate este de înțeles că, concluziile instanței, expuse în partea motivată a hotărârii, trebuie să coincidă cu soluția instanței cuprinsă în dispozitivul hotărârii. Or, în caz contrar, hotărârea este lovită de nulitate.

La caz, instanța de recurs reține că, contrar dispozițiilor citate, soluția dată de instanța de apel are un conținut neînțeles, or, instanța de apel, deși, dispune casarea parțială a hotărârii primei instanțe, nu reflectă cert în dispozitiv în ce parte anume această hotărâre se casează, respectiv, nefiind clar în ce parte se menține.

Totodată, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță; instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată și din specificul obiectului acțiunii în cauză, instanța de recurs reține că, contrar acestor

prevederi, instanța de apel, judecând apelul declarat de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor pricinii, referindu-se în mod selectiv la unele erori comise de instanță, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului în raport cu regulile și legislația ce guvernează litigiul în cauză.

În situația dată, reieșind din specificul acțiunii, instanța de recurs consideră că, la judecarea cauzei era necesară verificarea legalității hotărârii primei instanțe, cât și a obiectului litigiului în baza argumentelor invocate de apelant, după cum impun dispozițiile art. 373 alin. (5) CPC, pe când, contrar normelor de drept procedural, instanța de apel, judecând apelul declarat de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, nu s-a pronunțat și nu a combătut toate argumentele invocate de către ultimul, aduse în dezacordul cu hotărârea primei instanțe.

La caz, se mai reține că, instanța de apel, obligând Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor de a prezenta spre informare și cunoștință documentele primare, care au stat la baza emiterii ordinului nr. 239 din 30 decembrie 2015, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele cauzei. Or, din materialele dosarului rezultă că, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor a anexat la referința la cererea de chemare în judecată actele, care au stat la baza emiterii ordinului nr. 239 din 30 decembrie 2015, acestea fiind înmânate reprezentantului SRL „Știrbu-Tur” în ședința de judecată a primei instanțe.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, cele descrise incontestabil indică la o examinare superficială a cauzei, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale și fără a intra în esența litigiului apărut în speță.

Ca urmare, în sensul art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanța de recurs ține să menționeze că, instanțele de judecată trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

În speță, prezintă relevanță și faptul că, folosirea criteriilor pentru determinarea corectă a naturii juridice a litigiului dat, reieșind din specificul acestuia, presupune prin sine lămurirea completă și pe bază de dovezi certe a situației de fapt, care, este diferită de la caz la caz.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând cauza, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de către Societatea cu răspundere limitată „Gal Transervice”, Societatea cu răspundere limitată „Gal Spedition” și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2016 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Ștribu-Tur” împotriva Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, intervenienți accesorii Societatea cu răspundere limitată „Gal Transervice” și Societatea cu răspundere limitată „Gal Spedition” cu privire la recunoașterea încălcării dreptului de acces la informație, contestarea actului administrativ și obligarea prezentării informației, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Sveatoslav Moldovan

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Mariana Pitic